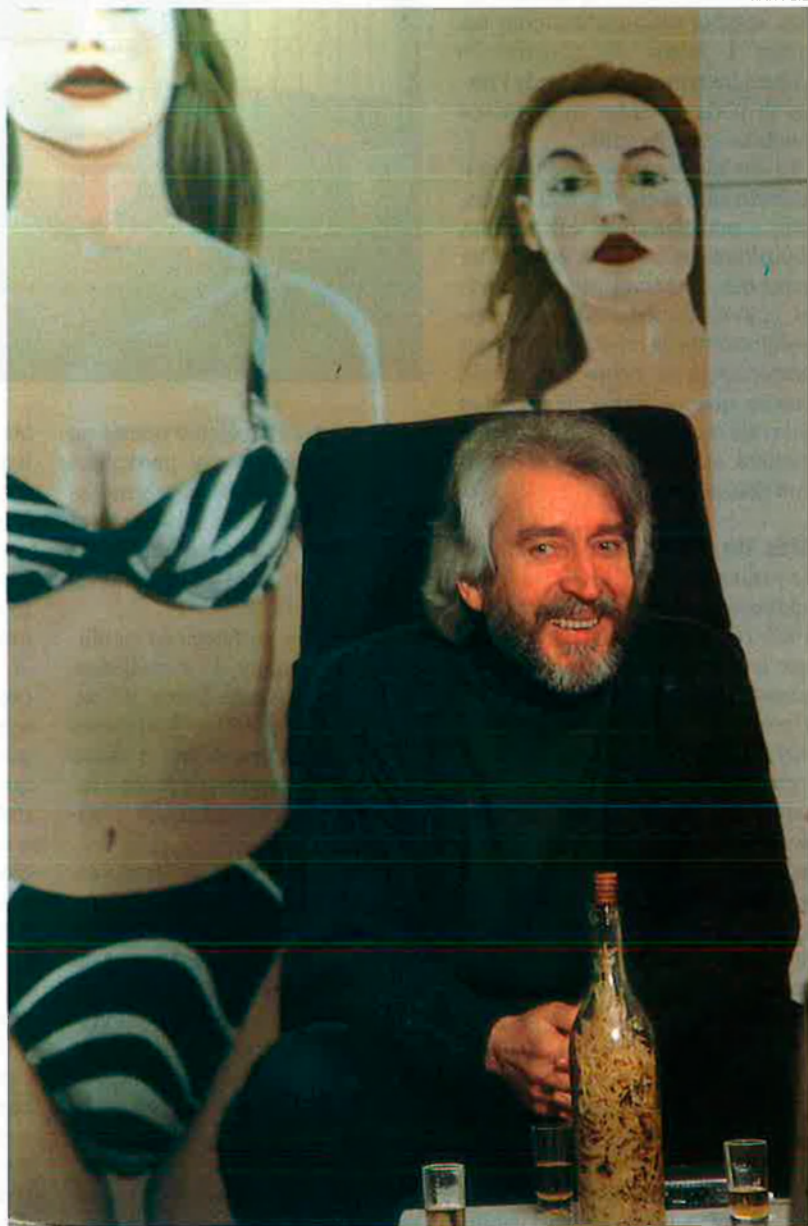

"Jo no sóc ni del Barça"

RAFA GIL

El pintor alcoià Antoni Miró inaugura per aquestes dates dues exposicions, una a València i l'altra a Elx. En aquesta entrevista ens explica les seues exposicions però també ens parla de les amistats, de la casa, el conegut mas Sopalmo, de la seua particular manera de treballar, la seua productivitat, ...i del Barça.

Antoni Miró, com a bon amfitrió, va oferir un licor d'herbes de la Mariola.

El pintor el considera un dels millors licors.

Des del 14 de gener a la sala d'exposicions de la CAM a Elx, i des del 19 al Centre Cultural de la Fundació Bancaixa a València, disposem de dues possibilitats assenyalades per poder conèixer millor el treball d'aquest infatigable lluitador que és el pintor alcoià Antoni Miró. Gonçal Castelló va escriure que la cordialitat és un tret essencial del seu temperament, i així ho va demostrar en la nostra visita al seu taller. Pels revolts de la carretera que uneix Ibi i Alcoi, en ple hivern arribem a la casa de l'artista Antoni Miró, un dels referents incessants del que es fa a les comarques del sud des de fa dècades, i un exemple clar

del que ha significat el realisme social al nostre país. Allà ens han rebut Antoni, Sofia i Ausiàs –que s'acaba d'espatllar un braç.

El mas que en l'actualitat ocupa la família del pintor va ser fonda dels carreters i viatgers que rondaven la Mariola als inicis del segle. Ara, a més de ser vivenda i taller, l'espai s'ha convertit en un veritable museu on podem delectar-nos amb una bona representació de l'obra de l'artista, que segueix fidel als seus plantejaments ideològics després de tants canvis com venim observant en aquestes darreries de segle.

No podem estar-nos de preguntar-li pel seu de-

sig de romandre a prop d'Alcoi i de la Font Roja.

—Per què Antoni Miró fa del Mas Sopalmo l'eix geogràfic central de tantes aventures personals i professionals?

—El mas el vaig comprar després de viure uns anys a Altea. Em va agradar, ja que necessitava un espai ampli i en condicions per treballar. També resultava idoni per viure amb la família, encara que ha costat molts anys d'endreçar.

—Al Mas Sopalmo s'acosten més els amics o els clients?

—Crec que més els amics, perquè els clients acaben convertint-se generalment en amics. Tornen com a amics i també per adquirir obra.

—Abans del Sopalmo va ser Altea.

—El meu primer estudi va ser un maset a prop del cementiri d'Alcoi. Però com que la meua obsessió sempre havia estat la mar i l'aigua me'n vaig anar a Altea. Des de l'any 74, quan vaig trobar aquest mas, ja no he deixat d'arranjar-lo. En un principi estava fet pols, no disposàvem ni de llum, i l'aigua s'havia de portar d'un pou. Alguns amics van dir que estava boig d'anar a una casa així. Es pot considerar un projecte per a tota la vida.

—Què queda d'aquells anys setanta revolucionaris amb ganes de canviar el món, d'aquella Altea amb Ovidi, Antonio Gades, Pepa Flores i tants altres?

—Va ser una aventura interessant. A Altea havíem muntat una sala d'exposicions per on van passar artistes importants del moment, tant els valencians com els europeus que destacaven. Però allò s'havia d'acabar, sobretot en vindre-me'n ací. Just en el moment que Gades es va retirar. L'amistat amb l'Ovidi venia des d'Alcoi, i ell ens visitava sempre que podia, sobretot en vacances.

—No has estat mai temptat de viure o treballar en una gran ciutat?

—No m'ha temptat mai gens ni mica. Sé que això m'ha perjudicat a nivell de relacions i contactes. Hauria tingut menys temps per treballar i més per ensabonar. Però adular és una cosa que no em naix.

—Ja fa temps que exposes amb regularitat arreu del món. Com valores l'experiència internacional?

—Per a mi representa la gran possibilitat de conèixer altres indrets i diferents mentalitats. Només costa al principi, després ja vénen les exposicions a través dels contactes més insòlits. Als països de l'Est es desencadena ràpid el procés, i a la resta d'Europa també. A l'estat espanyol costa més, bé siga per desconeixement o perquè ho veuen d'una altra manera. En qualsevol cas, aquests últims anys va tot massa ràpid. Dec d'haver batut algun rècord, perquè l'any passat en vaig muntar vint-i-dues d'individuals. I enguany trenta!

—Es poden controlar trenta exposicions en un any? Vas a totes les teues inauguracions?

—Quan són a prop ho inten-

te. A Polònia vaig anar a la primera de l'any, però a les altres ja no.

—Les simbologies i els motius icònics que utilitzes per criticar determinats aspectes socials i culturals es comprenen bé des de les diferents perspectives europees?

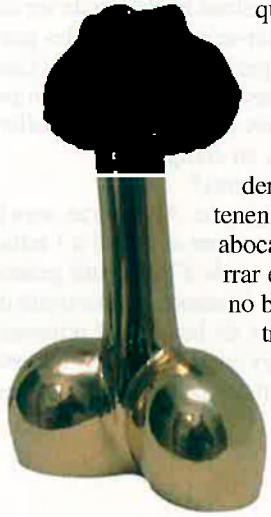
—Sí. De vegades et sorprens de veure que la gent entén perfectament el que vols dir. En una de les primeres exposicions que vaig muntar a Ucraïna notava que aquell país en vies d'independitzar-se de Rússia rebia els meus quadres com si foren cosa seua. A partir de la publicació d'alguns treballs meus en una revista de Kíev, el director s'hi va interessar, ens vam fer amics, i allà es va encetar un diàleg fluid i fructífer. Com que allà el País Valencià es coneix poc, m'associaven més a Catalunya. Em van encarregar un cartell demanant-me si era possible de traure els colors de la seua bandera. Jo els vaig combinar amb els de la senyera. També depèn de sèries, la de "l'Home" s'entén perfectament. Quan t'escriuen des dels llocs més remots, en les cartes et demostren que, tot i canviant de context, han entès el que volies dir.

—A l'estat espanyol s'entén realment el sentit de les teues denúncies?

—Més que no ens pensem. En qualsevol cas, és al Principat on més dificultats trobe per exposar. Si bé a Catalunya tenen aquesta cosa bona que significa conservar allò que consideren seu i propi, per contra tenen la part negativa que els aboca a defensar-se massa, a barrar el pas a la resta. A Madrid no busques i et busquen, mentre que a Barcelona costa, fins i tot donant facilitats.

—El País Valencià

El mas Sopalmo se situa entre Alcoi i Ibi. Aquest lloc, a més de ser la vivenda i el taller del pintor, Antoni Miró l'ha convertit també en un museu.

"Jo sóc molt organitzat i vaig de pressa en la feina. Aquest ritme és personal, i no m'interessa canviar-lo per un altre."

actual s'assembla al que havies somiat fa unes dècades?

—Si fóra així, haguera canviat de pensar. És lamentable el que està passant. El que tinc clar és que jo no canvie. Si me n'he d'anar lluny per exposar, ho faré. Conserve els mateixos ideals dels setanta.

—Cada dia més radical...

—No sóc gens radical. Si mires com ens ha anat ja et pots imaginar com de radicals hem estat.

—Exposes ara a Elx i a València. Es tracta de muntar una mica especials, no?

—A la Sala de la CAM d'Elx s'ha recopilat un bon conjunt d'obres que formen part del cicle itinerant de l'antològica. Algunes d'elles no s'havien exposat mai. Quan em retrobe amb aquells treballs dels anys seixanta pense en la coincidència que ens va portar a una sèrie de grups a incidir en uns plantejaments similars. El que passava amb els equips Crònica o Realitat era que estaven més lligats a la tradició comunista i espanyola, mentre que nosaltres, en Alcoiart o el Grup d'Elx, incidíem més en aspectes autòctons. Quant al Centre Cultural de la Fundació Bancaixa a València, s'hi podrà veure per primera vegada completa la sèrie "Vivace", en la qual treballem des de l'any 91.

—Les teues converses amb Isabel Clara Simó me les imagine realment animades.

—Sobretot per ella, perquè ella xerra pels colzes. Som bons amics i sempre que ve per Alcoi ens visita.

—Em vaig alegrar que per atzar una pintada de paret meua provocara un dels textos que apareixen al treball "Abecedari", un llibre en el qual tu aportaves les pintures i ella la part literària. Isabel diu que la pintada la va veure en una paret de Barcelona. Els vincles entre Barcelona i Alcoi són històrics.

—Les relacions amb Barcelona no deixen de ser curioses. Allà costa d'introduir-se en el món de les galeries. Ara bé, et puc dir que per les exposicions del Centre Cultural d'Alcoi va passar tant de públic com per la Fundació Tàpies, només que nosaltres treballem amb pressupostos irrisoris, en comparació.

—Què t'interessa de les lletres?

—Jo per desgràcia he llegit poc. Als catorze anys ja ajudava el meu pare, i de sempre el treball a l'estudi m'ha deixat poc de temps, a més d'haver patit generacionalment el franquisme i la manca d'informació de la postguerra. Amb tot, des de ben menut repassava constantment un diccionari enciclopèdic on buscava els noms dels pintors i artistes per copiar-me'ls després.

—Amb què escrius?

—Més que res amb llapis. De l'ordinador m'ho haurien d'explicar tot.

—Però disposes de pàgina web?

—Tot això ho fan per mi, jo no m'hi fique massa.

—Ens ajudarà la tecnologia a ser millors, més lliures?

—Em sembla que no. Hauria de ser així, però no ho és. El que passa és que una màquina excavadora en mans d'un indocumentat pot provocar la desaparició d'una muntanya per especular amb el terreny.

—L'artista és capaç de remoure la consciència, o solament deixa constància?

—Tota pintura comunica, i tenint en compte les nostres possibilitats, convindrem que el paper de l'artista és necessari i a vegades decisiu. Cal connectar amb la gent.

—I de la televisió, què t'interessa?

—A casa veiem el *Malalts de tele*. Tot el que han fet

gent com Mikimoto o Buenafuente ens ha agradat sempre molt. També els documentals sobre la natura, i poca cosa més. La televisió podia haver estat un gran mitjà per educar, però no ha estat així. Sóc més partidari de la ràdio i de la música clàssica.

—Què t'estimes més un partit de futbol o una correguda de bous?

—Quasi amb la mateixa intensitat: cap de les dues coses. A l'època de Franco dèiem que el futbol era l'opi del poble, però allò era innocent comparant-ho amb el que ocorre en l'actualitat. Si abans estava en contra del futbol, ara estic totalment en contra.

—Ets d'algun equip?

—No!, ni del Barça!

—Des de l'art es podria fer alguna cosa enfront dels mitjans de comunicació?

—Si ens deixaren, sí. El problema és que els països poderosos no han fet el que tocava.

—Tens una certa predilecció per la poesia, o és casualitat que gent com Espriu, Martí i Pol, Estellés, hagen parlat sobre tu?

—Sempre m'ha interessat, i és una sort tindre bons amics poetes.

—Pintes de nit perquè es veu tot més clar?

—Sí, sobretot els colors (riu). És per dos motius: un perquè vaig començar a pintar en l'únic temps lliure que em deixava la feina, que era de nit, i ja m'hi vaig acostumar; l'altra perquè necessite portar una seguida de set o vuit hores sense parar quan treballo, i això només ho pots aconseguir de nit. També treballar amb acrílics m'obliga a no encantar-me quan pinte un qua-

RAFA GIL

dre, i de dia sempre sona el telèfon o t'entretens amb una altra cosa.

—L'artista ha d'estar a soles per treballar?

—Tampoc em molesta si hi ha gent mirant, ara, quan em parlen no puc ni pintar ni conduir. En els viatges m'agrada anar de pressa, però si em parlen redueix la marxa.

—No obstant això, tu has participat en grups d'artistes com Alcoiart o el Gruppo Denunzia.

—Sí, però sempre manteníem una independència creativa entre els components. Jo sóc molt organitzat i vaig de pressa en la feina. Aquest ritme és personal, i no m'interessa canviar-lo per un altre.

—D'on li ve l'interès per la pintura al fill menut d'un pare carrosser i una mare modista?

—Això és un misteri, perquè a ma casa mai no hi havia hagut tradició en aquest sentit, no hi teníem quadres ni tampoc no entraven massa llibres. Amb el diccionari de mon pare jo anava coneixent qui eren Goya, Velázquez... Fins als catorze anys no comence a centrar-me en qüestions d'art, tot i que sempre m'havien dit que tenia molta traça per dibuixar. Als sis anys vaig haver de passar una temporada al llit, malalt, però això m'emprenya contar-ho perquè sempre em comparen amb el Tàpies convallescent. L'únic mestre que em va ajudar de menut va ser Vicent Moya, un bon pintor d'Alcoi. Ací tenim tota una indústria muntada al voltant de l'anomenada "pintura comercial". S'han comptat fins a dos-mil pintors només en Alcoi. Aquest tipus de pintura es ven bé als Estats Units. Pràcticament tot es dedica a l'exportació.

—Tu treballes sempre a partir de sèries, i experimentes amb materials diferents.

—Jo encete una idea i la reformule en cada obra, en cada pintura nova. Algunes sèries s'han estès durant dècades, d'altres han estat més tancades. Encara que domina l'acrílic, des de sempre m'ha interessat provar el comportament dels utilatges més diversos, tant en relleus i escultures com en quadres matèrics.

—El gravat ha estat una de les teues constants.

—Jo tots els anys vaig fent gravats, però no diàriament. Pintar, sí que pinte tots els dies. A l'obra gràfica també pot accedir molta gent que no es planteja adquirir una pintura.

—La part més eròtica de la teua obra està en els gravats i els collages?

—Sí. El mateix format de les peces t'aboca a temes més íntims.

En la intimitat de la nit hem tastat un licor d'herbes de la Mariola, el millor que existeix en opinió del nostre amfitrió, i hem seguit conversant de tants temes com cambres i racons té el mas Sopalmo. La seua hospitalitat sense límits s'assembla a la seua capacitat prolífica de crear, tant en pintura com en cadascuna de les activitats que desenvolupa aquesta bèstia humana de l'Alcoià. Per parlar del seu gran esforç com a divulgador de l'art tant a Altea com al seu Alcoi natal farien falta uns quants catàlegs, d'aquells que ell edita amb tanta cura.

Ricard Huerta

"El que tinc clar és que jo no canvie d'idees. Si me n'he d'anar lluny per exposar, ho faré. Conserve els mateixos ideals dels setanta."